

Những nụ vôi xuất hiện 8 năm sau “Đốm sáng”

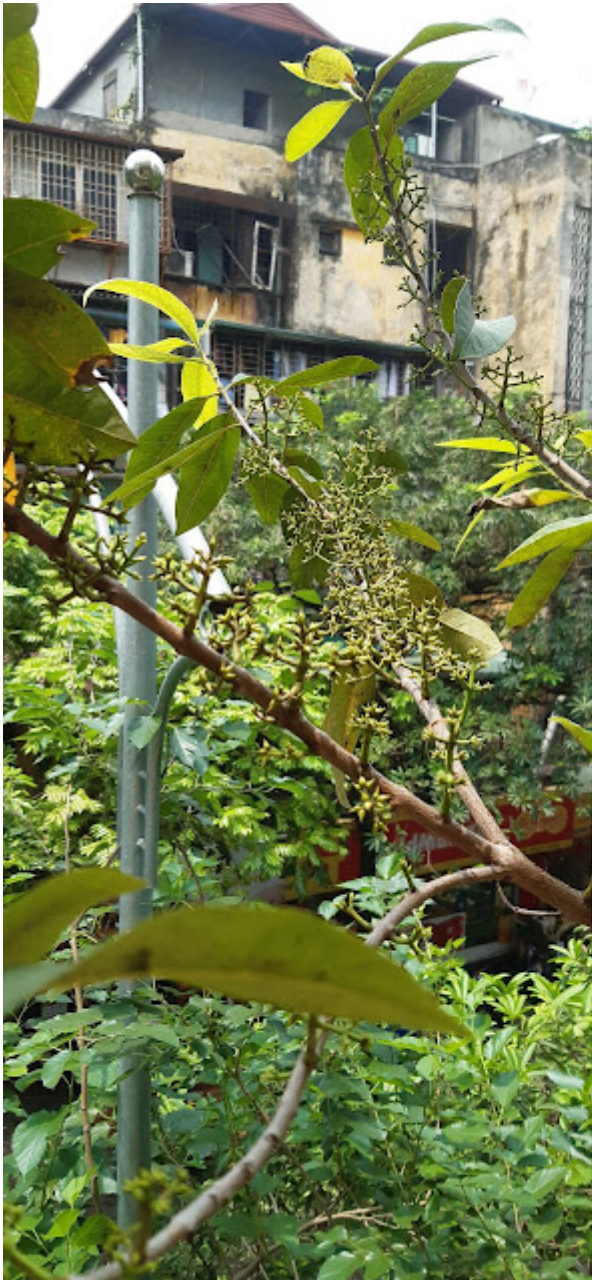
VQH

HN 19-4-2024

Mùa hè 2016, tôi có bài “Đốm sáng” viết về đóng góp của nhà khoa học mở đường cho khoa học Việt Nam, cụ Nguyễn Công Tiểu, trên tạp chí *Tia Sáng* [1]. Bài báo có *chapeau* bắt đầu với cây vôi, một trong những cây có được tính được cụ Tiểu giới thiệu với khoa học quốc tế.

Từ 2013 tới nay, tôi cũng trồng nhiều cây vôi ở nhiều nơi, ở vườn nhà, ở sân nhà, và cả ở nơi khá khó khăn cho cây sống, là ban công. Có cây sống, có cây chết. Có cây cao lên 4-5 mét, có cây chỉ chừng loanh quanh hơn 1 mét. Tuy nhiên, chưa bao giờ có hoa và đậu quả...

Thế rồi, đến sát Giỗ tổ Hùng Vương năm 2024, đột nhiên có một cây đã trở chi chít nụ hoa. Hoa vôi chi chít khắp cành như trong hình ảnh mới chụp.

Hình: Chồi hoa vôi chi chít khắp cành.

Cây vôi này chưa lâu năm, vậy mà đã sớm có hoa. Nó mới chỉ trông vào năm cao điểm COVID-19, khi đó các hàng bán chậu bình gốm sứ không tiêu thụ được, nên hạ giá. Do nhà có mua ủng hộ chậu lớn đặt ở ban công, cây vôi được trồng vào đó. Đất bỏ vào cũng ít, nên cứ thỉnh thoảng lại phải bổ sung các rác hữu cơ như vỏ chuối, vỏ táo, để bồi thêm. Lúc mua chậu này, tôi cũng đang chờ bài nghiên cứu “nguyên lý bán dẫn giá trị tiền tệ-môi trường” đăng, nghĩ bụng rằng đang chờ một “cây” mọc ra trên giấy, thì trông tiếp một cây để tưởng nhớ cụ Tiểu cũng đâu có mất mát gì. (Mặc dù đã có quyết định chấp thuận từ tháng 1-2021, nhưng mãi tới tháng 8-2021 bài mới lên [2].)

Hàng ngày, bà xã hay chăm tưới cho cây. Khi có việc phải đi vắng cũng thường hay lo các cây bị héo. Vậy nhưng, mấy cây vôi vẫn sống, để cho ra những chùm hoa gầy xao xuyến.

Cũng những ngày này, hai bài báo mang đượm hồn thiêng sông núi nước Việt về ý nghĩa nhân văn trong bảo tồn giá trị sinh thái của loài chim bói cá [3] và cheo cheo [4] cũng đang mang đến những cảm xúc rất khó nói nên lời.

Rõ ràng, cây vôi đã trở hoa rất đúng lúc, như duyên trời đất tạo nên. Mà cũng chỉ một cây trong số nhiều cây đang được mong chờ.

Tôi mong chờ tới lúc quả vôi đậu và chín để thử hương vị quả vôi lần đầu tiên trong đời.

References

[1] Hoàng, V. Q. (2016). Đóm sáng. <https://tiasang.com.vn/khoa-hoc-cong-nghe/dom-sang-9740/>

[2] Vuong, Q. H. (2021). The semiconducting principle of monetary and environmental values exchange. *Economics and Business Letters*, 10(3), 284-290. <https://reunido.uniovi.es/index.php/EBL/article/view/15872>

[3] Vuong, Q. H., & Nguyen, M. H. (2024). Call Vietnam mouse-deer ‘cheo cheo’ and let empathy save them from extinction: a conservation review and call for name change. *Pacific Conservation Biology*, 30(3), PC23058. <https://www.publish.csiro.au/PC/PC23058>

[4] Vuong, Q. H., & Nguyen, M. H. (2023). Kingfisher: Contemplating the connection between nature and humans through science, art, literature, and lived experiences. *Pacific Conservation Biology*, 30(1), 23044. <https://www.publish.csiro.au/PC/PC23044>